

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 42 (409)

Fredagen den 18 oktober 1895.

8:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam ..... kr. 5.— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:— Iduns Modet., månadsuppl. .... » 3:— Barngarderoben..... » 3:—		Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 6147. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgifvare: FRITHIOF HELLBERG. Träffast säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösn:r endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad total stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.
---	--	--	---	--	--

Mathilda Malling, född Kruse.

»Fru Guvernören af Paris» — se där veckans stora nyhet i bokmarknaden, en nyhet motsedd med mindre vanlig spänning i alla literärt intresserade kretsar! Ännu är i lifligaste hågkomst, hvilket uppseende såväl i Sverige som i Danmark, den till förra julen i Köpenhamn anonymt utgifna »En roman om Förste konsuln» väckte. Den röjde en ovanlig författarenialitet, denna bok, och en förtrogenhet med ämnet, som väckte odelad beundran. När så sent omsider den anonyme författaren avslöjades och befanns vara — en dam och därtill en *svensk* dam, då blefvo intresset och öfverraskningen än mera ökade, naturligtvis ej minst i hennes hemland. Mathilda Mallings namn kom på allas läppar.

Nu föreligger, som vi antydt, en ny bok från samma hand, och den eleganta volymen — på Alb. Bonniers i Stockholm förlag — slukas helt visst i denna stund inom talrika svenska hem af förväntningsfulla läsare och läsarinor.

Denna gång träder författarinnan direkt fram med sitt fulla namn, hvilket »Förste konsuln» redan gjort ryktbart. Hon kan ock i stolt själf tillit göra det, ty »Fru Guvernören af Paris, bilder från kejsarhofvet 1807» säges på intet sätt stå sin föregångare efter.

Hjältinnan i denna nya bok är Laure Junot, en af det första kejsardömet älskvärdaste, mest sympatiska och på samma gång mest lysande kvinnor, och »Förste konsuln» från den förra boken, nu kejsar Napoleon I, ingriper äfven här i icke oväsentlig grad i händelsernas gång. Helt visst skall »Fru

Guvernören» lika lifligt slå an på alla sinnen, som äro mottagliga för den tjusning och den glans, som lågo utbredda öfver vårt sekels första årtionde och dess hjältar och hjältinnor.

Mathilda Malling är alltså dagens namn, och hennes bild måste vara dagens bild — ej minst i de svenska kvinnornas tidning! Vi äro ock *de första*, som bereds nöjet inför offentligheten framföra författarinnans drag och fru Malling har haft vänligheten enkom för Iduns läsarinors räkning taga detta nya porträtt.

Mathilda Kruse, så är hennes flicknamn, föddes den 20 januari på Oskarsfarm i Skåne. Hennes far är landbrukaren Frans Oskar Kruse och modern Anna Mathilda Borgström, en dotter till prosten Borgström i Espult.

Fru Kruse, en sällspordt begåfvad, fint bildad kvinna, förstod som få att sympatisera med och intressera sig för de unga och deras sträfvanen, deras mer eller mindre omogna idéer, dessa idéer, som under den svenska litteraturens »Sturm und Drangperiod» i början af 80-talet satte så många sinnen i brand. Med sällspord takt förstod hon äfven att vinna de unga »stormfåglarna», som ofta samlades i hennes hem, dels vid Oskarsfarm, dels senare vid Weteryd, dit familjen flyttade. De numera allmänt kände författarne Axel Lundegård och Ola Hanson voro jämte många andra ej sällsynta gäster.

I detta fint bildade hem, omgifven af föräldrar och syskon, som förstodo henne, och vid hvilka hon var varmt fästad, ej blott genom släktskapsband, utan

Den första uppfostran, gifven af en öm och dygdig moder, har alltid lika stort inflytande på vår framtid som de dyrbaraste naturgåfvor.

Napoleon III.

äfvén genom andliga frändskapsband, hade Mathilda Mallings växt upp.

Redan som litet barn röjde hon en oemotståndlig häg för studier. Vid elfva års ålder sändes hon till fröken Eggerts skola i Lund, och hvad som redan då mest af allt intresserade henne, var historia, samma intresse som nu vid mognare år förmått henne att än en gång taga till pennan, sedan hon under flere år låtit den helt och hållet hvila.

Vid sexton års ålder sändes Mathilda Kruse till Lyceum i Stockholm och vid nitton års ålder, år 1883, tog hon därifrån studentexamen, hvarefter hon lät inskriva sig vid universitetet i Lund i Kristianstads nation. Hennes vistelse där blef dock ej långvarig, utan i stället företog hon en studie- och rekreationsresa till Schweiz, hvarest hon tillbragte året 1884 i en vanlig flickpension.

Det var just vid denna tid »det unga Sverige» lät som ljudligast höra af sig inom vår skönlitteratur och Mathilda Kruse tog liflig del såväl i förpostfäktningarna som i själfva hufvuddrabbningarna.

Under vistelsen i Schweiz skref hon romanen *Bertha Funke*, som på sin tid blef mycket läst; något senare utkom *Alice Brandt*. Båda vittna om stor begåfning, men kunna i intet afseende jämföras med hennes senaste, mästerliga arbeten.

I dagsstriderna tog hon äfvén del genom några smärre berättelser, som behandlade »stridsfrågor för dagen», och dessa hennes små noveller ådrogo henne under de då så upprörda tiderna, en häftig storm från deras sida, som »förde de gamles runor med den äran». Följden blef, att den unga, blott 21-åriga Mathilda Kruse — »Stella Kleve» — rent af blef ett slags »varg i Veum» i sitt eget fädernesland.

Ingen, som personligen känner Mathilda Kruse, kan finna det annat än egendomligt, att just hon skulle bli offret för indignationsstormen, så skygg och tillbakadragen som hon är och varit i allt sitt väsen!

Till Köpenhamn styrdes nu kosan, och i den danska hufvudstaden, med dess vakna andliga lif och dess i många afseenden friare åsikter, hade hon tillfälle att utveckla sina lysande anlag, vidga sina vyer och så småningom bilda sig till den helgjutna författarpersonlighet, hon nu är.

I Köpenhamn lärde hon äfvén känna sin blifvande man, grosshandlare Peter Mallings, och kom genom honom in i en af Köpenhamns mest ansedda gamla familjer. Den i Danmark så bekante ministern hos Fredrik d. VI, Ove Mallings, var nära besläktad med familjen Mallings, och såväl han som en grandonkel till grosshandlar Mallings äro väl kända som goda författare.

I denna aktade släkt blef den unga Mathilda Kruse mottagen med välvilja och förståelse, och den 5 januari 1890 ingick hon äktenskap med Peter Mallings.

Nu började en ny tid af utveckling för den unga makan. Allt hvad kärlek och ömhet i förening kunnat tänka ut för att göra hennes dagar ljusa och glada, har hennes man beredt henne, och hon solar sig nu i hemmets lycka, som i själfva verket kanske är den lycka, Mathilda Mallings skattar högst. Åtminstone får

man däraf ett lifligt intryck, då man ser henne tillsammans med hennes man och lilla dotter.

Men fastän hon blef gift, lade hon ej sina litterära intressen åsido, utan fortsatte med sina historiska studier; särskildt fördjupade hon sig i memoarlitteraturen från revolutionsdagarna, framför allt i den som handlade om »Förste konsuln», då Napoléon Bonaparte städse varit föremål för hennes djupaste beundran.

Sedan hon länge läst samt gjort anteckningar och utdrag ur dessa högar af memoarer, vaknade hos henne lusten att nedskrifva sina intryck, och utan tanke på »att skriva en bok» skref hon »En roman om Förste konsuln».

Liksom på lek skrefs denna ypperliga bok, som ådragit sig de strängaste kritikernas uppmärksamhet och beundran, och som t. o. m. förmått själfva den hedrade veteranen på den historiska romandiktningens område, den gamle professor Georg Ebers, att skriva tvänne bref till författarinnan och uttala, ej blott sitt odelade beröm, utan *sin förtjusning öfver att en sådan bok kommit till*.

Då hennes intryck voro färdigskrifna, läste hon upp hvad hon skrivit för sin man, hvilken blef helt intagen af hennes ypperliga stil och fina karaktärsskildringar. Redan nu började han tala om, att hon borde gifva ut hvad hon skrivit — men nej...! »Jag har ej lust att vidare utsätta mig för kritiken och för skriket,» var det obevekliga svaret; och därvid blef det.

För att öfverraska och glädja sin man renskref hon emellertid sina anteckningar och lät inbinda manuskriptet till »Förste konsuln» i ett elegant band, hvilket hon sedan gaf honom som födelsedagsgåfva.

Efter detta följde nya öfvertalningar till arbetets utgifvande — och slutligen lyckades man förmå henne därtill. Men boken skulle komma ut anonymt och på eget förlag — det var villkoret!

Hennes man, som ej så litet beundrar sin unga, begåfvade maka, lät utstyra boken på det präktigaste, och en vacker dag förliden vinter presenterade sig så »En roman om Förste konsuln» på boklädsdiskarne.

Genast vid sitt framträdande väckte boken det största uppseende — man undrade och undrade, hvem författaren kunde vara — att det kunde vara en författarinna tycktes ej ha fallit någon in.

En tid lyckades det att bevara anonymiteten, men slutligen förräddes den, och nu följde muntliga lyckönskningar i kapp med smickrande bref och berömmande recensioner.

Redan nu, så kort tid efter sitt framträdande, har »En roman om Förste konsuln» blifvit öfversatt till engelska, franska, tyska, holländska och tjeckiska, i sanning en framgång så stor, att den sällan kommit en bok till del!

Och hvad bättre är: arbetet förtjänar äfvén denna framgång. Själfva karaktärsskildringarna, så ypperliga de äro, fördunklas nästan af den »stilrenhet», som präglar verket. Allt in i de minsta detaljer ger det en noga genomtänkt och fint framställd tidsbild från Förste konsulns dagar, och det är just denna trohet mot den tid hon skildrat, som mest ådragit författarinnan de konstförståndiges beundran

och förmått sådana stränga domare som Wedel i »Tilskueren» och Brandes i »Politiken» till ett enstämmigt beröm.

Från dansk botten och bärande ett danskt namn har nu *Stella Kleve* slagit igenom. Hvad hon möjligen i en och annans ögon i sin ungdom brutit, har hon nu försonat genom sina senaste verk. Vi kunna känna oss stolta öfver, att hon dock är vår — är *svenska!* Ty det har hon förblifvit, af själ och hjärta, om hon än med starka band är fästad vid den danska jorden.

Det har gått henne, som det gick den stackars svanen i Andersens saga »Den grimme Elling». I början förhånad och föraktad, kom han dock till sist åter för att intaga den plats, som tillkommer en hvar, hvilken bäres af svanevingar.

—*—

Eva.

*Om näktergal'n i ståltrådsburen,
som på spaliern en månadsros,
så på sin tid den skälmska Eva
begrep ej annat än att lefoa
var att se dagen fly sin kos.*

*I hvarje hyllning henne skänktes,
hon såg allenast skyldig gård.
Som mor och mormor förr, de kära,
hon höll sitt näpna jag i ära,
en nittonårig dam af värld.*

*Men molnen började att skingras.
I andra tankar Eva gick.
Hur koaf nu drifhusvärmen kändes,
hon af en häftig längtan brändes —
Och törsten och hon släcka fick.*

*Och fågeln gladt flög ut ur buren.
Från ljus och frihet stängd ej mer,
nu hjärtat vägrar att sig fästa
vid smulor utaf godt — det bästa
blott hennes sinne hugnad ger.*

*Allt pjunk nu som en urväxt klädning
I skräporån Eva kastar brådt.
I morgonväkten stolt hon skådat,
hvad glans den nya dagen båd. —
En vilja fast som malm hon fått.*

*Och känslor lika dalens liljor
ur hjärtats gömmor spira opp,
hon kan sig icke mer förstålla,
i vårlig fågring snart de svälla,
oemotståndligt, knopp vid knopp.*

När deras fina blomkalk färgas
en vacker dag af kärleks blod,
det skall nog röjas hos den sköna,
att liten Eva i det gröna
märkvärdigt vuxit, där hon stod.

Lotten von Kræmer.

Vintern i barnkam- maren.

Från mina fönster har jag utsikt öfver en liten trädgård — ej blott dess grönskande träd och blomstergruppernas brokiga färger fröjdade i somras mina ögon; jag har äfven funnit kära bekanta och vänner där, hvilkas görande och låtande jag ofta åskådade; högt i lindarnas och kastanjernas kronor var det muntra småfåglar och nedanför på gräsmattorna och sandgångarne min grannes tre barn, en flicka, vid pass två år, och två något äldre gossar.

Nu har det blifvit stilla och öde i trädgården; grönskan är fallen från gren och kvist; nattfrosterne ha dödat senhöstblomstren; försvunna äro fåglarne, tyst på gräsmattorna och sandplanerna! Från molnhöljd himmel sväfvade de första flingorna, bebådande vinterns ankomst, vintern, som förändrar naturens arbete och människornas lefnadsvanor och gör de små barnen, hvilka under den varma årstiden så ofta och länge tumlade om i det fria, till fångar. Det rike, i hvilket de nu lefva och färdas, är barnkammaren.

Ja, vintern är en hård årstid och hvarje år kräver den talrika offer bland de små, som duka under för katarrer och inflammationer i andningsorganen. Liksom vi om sommaren måste bevara våra barn för allehanda magåkommor, måste vi om vintern skydda dem för alla tillfällen till förkylning. Tyvärr härska dock allmänt mycket oriktiga föreställningar om vintervädrets inflytande på yngre barn. Professor Brücke yttrar sig i ämnet på följande vis: »Har temperaturen en gång sjunkit under nollpunkten, så är luften så mycket farligare, ju torrare och kallare den är. Därvid är alldeles likgiltigt, om solsken värmer huden eller ej. Den kalla, torra luften verkar omedelbart som retmedel på andningsorganens slemhud och försätter den lätt i inflammation. En sådan är dess farligare för barnet, ju yngre det är, på grund af de trånga vägar, luften har att passera. Det så kallade vätkalla vädret, vid hvilket temperaturen håller sig öfver fryspunkten, är mycket mindre att frukta. Om det regnar eller ej, är detsamma, om barnet blott är skyddadt mot regnet. Dimma däremot kan verka skadligt, dess mer, ju lägre temperaturen är.»

Små barn, som ännu ej äro i skolåldern, böra blott vid lindrig kyla, 1—2 grader, på en kort stund föras ut i det fria. Blir kölden starkare, behåller man dem hellre hemma, ty faran för förkylning är då stor och den nytta, en kort promenad kan gifva, jämförelsevis liten. Måste emellertid vid sådant väder ett barn nödvändigt ut, så borde man åtminstone sörja för att den luft, det inandas på vägen, på förhand uppvärms, hvilket sker därigenom, att man binder en halsduk löst för munnen.

Må mödrar i stad och på land iakttaga

dessa råd! Må de betänka, att det är lika viktigt att om vintern skydda de små för förkylning som om somrarna för magsjukdomar! Den späda barnåldern är ej den tid, under hvilken man bör begynna med härdningsförsök, och allra minst ägnar sig vintern därtill.

Under dessa omständigheter äro barnen under en längre period hänvisade till innesittande, och barnkammarens hygien får därför just under vintern den största vikt. Njutningen af frisk luft och fri motion inskränkes i hög grad för de små, och vi måste därför göra allt för att gifva dem en ersättning, så att de ej under dylika kalla och ruskiga veckor bli kammarsjuka.

Då kommer först och främst luften i barnkammaren i betraktande. Denna måste uppfylla två villkor, den måste vara tillräckligt ren och tillräckligt varm. Uppfyllandet af dessa kraf beror i hög grad på familjens bostadsförhållanden. Förfogar man blott öfver ett enda rum, där man måste koka, bo och soffa, så måste trots all vädring luften alltid lämna mycket öfrigt att önska. Välbärgade familjer, som disponera en hel våning, kunna utan svårighet erbjuda sina barn god luft. Vi vilja dock ej räkna med dylika gynnsammare fall, utan betrakta saken från bredare grund. De flesta husmödrar kunna väl inrätta sig så att deras barn vintertiden få tillräcklig tillgång på frisk luft, äfven om familjen ej äger någon särskild barnkammare. För detta ändamål bestämmer man de båda största och ljusaste rummen i bostaden till sofrum och boningsrum och eldar ständigt dessa båda rum under vintern. Tidigt på morgonen, medan barnen ännu soffa, städas boningsrummet, eldas och luftas grundligt.

När barnen nu vaknat, för man dem in i detta rum, där de förblifva till middagen. Under tiden ordnas sofrummet, luftas omsorgsfullt och uppvärms. Middagsmåltid intas i boningsrummet, och efter detta införas barnen åter i sofrummet, medan det förra vädras. För aftonmåltiden bege sig barnen ånyo till boningsrummet, och under tiden luftas sofrummet. Sedan man stängt fönstren och luften hunnit bli varm, föras de små till sängs. Med en sådan husordning kan man alltid i bägge rummen påräkna så pass frisk luft, som öfver hufvud är möjlig på grund af bostadens läge. Man måste endast ta sig tillvara för att afsiktigen förskämma luften. Från husmoderns sida sker detta genom att hon undviker matlagning eller tvättning i bonings- och sofrummen, husfadern å sin sida måste afstå från all rökning i dessa rum.

Hvad eldningen angår, så bör temperaturen om dagen under barnens vistelse i rummen vara 18 à 20 grader, och termometern bör ej hänga för högt, utan ungefär i brösthöjd på väggen. Vi måste nämligen besinna, att barnens lekar och sysselsättningar försiggå mest i de lägre delarne af rummet, som alltid äro kallare än de öfre luftlagren. Under natten kan i barnens sofrum — för så vidt de äro öfver diäldern — temperaturen få gå ned till 12, 13 grader, utan att det gör någon skada. Dock måste man alltid träffa försiktighetsmått, att de icke kasta af sig under sömnen och på så sätt förkyla sig. Detta bör just icke ske genom att binda fast täckena, utan ändamålsenligare genom att man ikläder de små långa nattdräkter af flanel.

En mycket vanlig orsak till små barns

förkylning utgöra de kalla golfven i barnkammaren. Som grundsats borde barn om vintern aldrig uppehålla sig i rum, som ligga ofvan ouppvärmde lokaler, såsom förstugor, portgångar och dylikt; men äfven ofvan eldrum äro golftiljorna vintertiden kalla och deras inverkan på de små dess riskablare, ju mer de sätta sig ned på golfvet, krypa omkring och vältra sig där. Därför har man ofta utrustat barnkammaren med mattor, täcken eller fällar, hvilka nog också förekomma många förkylningar. På senare tider har man emellertid förklaratt mattorna krig, enär de äro dammgömmare och därför äfven kunna ge hemvist åt smittämnen. Men man bör ej utan vidare underskrifva denna dom öfver allt hvad mattor heter. Smittämnen måste dock komma utifrån in i bostaden, och på mattorna skulle de väl i regel fastna med smutsen från skosulorna. Men denna slags spridning af smitta tillhör utan tvifvel de sällsynta undantagen; vanligen förmedlas den genom tvänne personers beröring, genom att begagna främmande leksaker, genom klädesplagg och dylikt, och i sådana fall är det för smittans vidkommande likgiltigt, om en matta ligger på golfvet eller detta är bart. Förkastliga äro i hvarje händelse mattor, som blott piskas en gång om året eller kvartalet, men annars ligga fastspikade. Mot mindre mattor, som dagligen eller två gånger i veckan piskas i det fria, kan ej någon allvarlig invändning göras. Tvärtom brukar man hysa mera försyn för mattan än för nakna golfvet, man undviker att smutsa ned den, och då bidrar den medelbart att höja snyggheten i bostaden. Betänker man så till sist, att mattor och fällar äro väl ägnade att skydda barnen för de förkylningar, som just göra dem lätt mottagliga för smitta, så kan man ha skäl för att besluta sig att vintertiden behålla sin matta i barnkammaren. Naturligtvis måste den vara så anbringad, att den ej bildar några veck och kommer de små »på fall».

Hvad nu hudens vård för de små barnen under vintermånaderna angår, så äro varma bad, en, högst två gånger i veckan, att förorda. Däremot borde man under denna årstid helst afstå från de mycket brukliga kalla afrifningarna i syfte att härdas. Till och med vuxna fördraga mindre väl kallt vatten under vintern, och för små barn medföra dessa härdningsförsök under den oblida årstiden endast allt för lätt förkylningar. Framför allt måste kalla tvättningar undvikas för svaga, blodfattiga barn, som behöfva värme.

Vintern är äfven den tid, då olycksfall i barnkammaren oftare förekomma. Belysning och eldning medföra elffara och årligen ådrar sig en stor mängd barn brandskador af lättare eller allvarsammare art. Äfven mot dessa faror måste försiktighetsmått vidtagas; ty äfven vid den omsorgsfullaste moderliga tillsyn ges det obehagade ögonblick, när modern kallas af andra plikter och de små lämnas åt sig själfva. I rum, där småbarn vistas, borde därför alltid eldning verkställas, så att barnen ej kunde komma åt eldstaden. Det sker bäst genom kakelugns-skärmar af järn med böjda, afrundade kanter. Kärll med varma vätskor eller ämbar med varmt vatten få aldrig ställas i barnkammaren, så att barnen kunna falla i dem, välta omkull dem eller dra ned dem från bord och stolar. Därför är ej heller köket någon uppehållsort för oerfarna småtingar.

Vår rumsbelysning sker nu allmänligen med fotogen, som helt visst är ändamålsenlig och hygienisk; men i barnkammaren måste lampan noga tillses, ty explosioner i barnkammaren förekomma ej sällan. Man har visserligen konstruerat säkerhetslampor, som, om de störtas omkull, släckas af sig själfva, men denna nyhet har icke vunnit någon större spridning. Därför får man försöka att göra de vanliga fotogenlamporna i barnkammaren mindre farliga, i det man gör dem oåtkomliga för barnen. Bäst äro taklampor, men om man nyttjar bordlampor, borde man åtminstone aldrig ställa dem på osäkra eller med duk belagda bord. Borddukar höra öfverhufvud icke hemma i barnkamrarna, ty allt för ofta dra de små händerna ned allt som står därpå, och så orsakas både svåra brännskador, lampexplosioner och olyckor genom skärfvor och slag.

Huru enkla och självklara än dessa förhållningsregler kunna synas, lär tyvärr erfarenheten, att de allt för ofta åsidosättas. Vid vinterns ingång ha vi därför trott oss böra framhålla dem.

Det långa innesittandet under vintermånaderna för dock äfven sitt goda med sig. Mor och barn stå då i den innerligaste växelverkan. Vid lekarne i det trefna, om ock enkla hemmet uppenbarar sig bäst för moderns blickar hennes älsklings hjärtan och sinnelag. Då har hon rika tillfällen att spåra och i deras brodd förkväva onda böjelser och att med fröjd ansa och utveckla de goda anlag, som röja sig i barnasinnets. Lycklig en hvar, som i vinterliga skymningsstunder vid moderssköt redan som barn lärt sig älska det sanna och goda!

Y.

Drottning Oda.

För Idun af Ina Stockenstrand.

I Invid det gamla Ginkhem, numera Göholm, låg fordomdags borgen Tuma, tillhörig fylkeskonungen Bitterulf af Gorms släkt. Slottet var endast en våning högt, men på ena gafveln fanns ett torn, från hvars öppna fönsterglugg man såg ut öfver Österhavet. I klart väder brukade drottning Oda sitta där och spåja utåt hafvet, men då hennes herre och konung var hemma, satt han där själf och såg efter, om icke något främmande skepp skulle komma söder ifrån, köpmän från Jom och Dorestad, eller krigsmän från Susat och Tiodå. De förra tog han skatt af, de senare öfvervann han med tillhjälp af sina resar. Nu var han borta på härnadståg till Ostangeln, och om det icke utföll väl, skulle han utsträcka färden till Walland.

Liten drottning Oda satt uppe i tornkammaren med sina tärnor, hvilka sömmade på dukar eller spunno på slända. Rummet var helt litet, med grofva plankväggar och tunga ekbänkar. Tärnorna voro klädda i mörka ylleklädningar; de buro panubindlar men inga smycken. Drottningen var den enda som bar dylika; vid hennes hals och i hennes bälte lyste tvänne stora smycken af hamradt guld, besatta med vidunderliga röda och hvita stenar, hvilka lyste som blod och eld då ljuset spelade på dem. Bitterulf hade medfört dem, då han en gång återvände från Walland. Hon brukade icke annars bära sina smycken, men i dag vän-

tade hon, att Bande riddare skulle komma till henne, och hon ville gärna förmå honom att dröja hos sig. Det var första gången på två år som hon hört något från sitt hemland, och riddaren hade varit där helt nyligen. Hennes stora barnaögon blickade vemodigt ut åt hafvet. Där, långt bortom sunden, bortom öarna, låg hennes barndomshem, det sagoomspunna Venden.

Det var en mörk och stormig vårmorgon, som den nordiske sjökonungen Bitterulf, med sina jättelika kämpar öfverföll hennes faders borg Markstein, dödade hennes tvänne bröder och bortförde henne och hennes lek-syster Hjördisa, tillika med hvad guld och vapen som fanns i borgen. Under färden norrut dref vinden dem mot öster, och vid litaviska kusten anfölls de af tvänne skepp, hvilka manskap bestod af ljusa och kraftigt byggde män. Striden utföll till Bitterulfs nackdel; han måste afträda de från Markstein röfvade skatterna. Äfven Hjördisa fordrade segraren som byte, och det sista Oda såg af sin älskade lek-syster var då hon stod, hög och smärt, i fören på det främmande skeppet och vinkade farväl, omgifven af de beväpnade männen. Så styrdes kosan norrut och Oda visste att Hjördisa fördes bort till det hemlighetsfulla land sagoberättarne förtäljt henne så mycket om i sina kväden, det mörka, hemska land, Manhem kalladt, de gamle jotars land, där ännu grymma människoffer förrättades till de oförsonliga gudarnes ära. Hon glömde sitt eget öde för att gråta öfver grefve Osids dotter, som varit henne i systers ställe.

På den andra dagens afton landade de vid en strand, hvilken Oda antog vara Wilkinaland, eftersom hennes röfvare talade ett språk, som något liknade hennes eget, eller vilzernas dialekt.

»Detta är Tumaborg,» sade Bitterulf och förde den vilziska höfdingadottern in i den låga salen. »Här skall I härska och befalla som fru, I skall sitta i min moders högsäte och mitt folk skall ära och vörda eder.»

Hon grät i nätterna sju, och så tröstade hon sig, då konungen lofvade att bli henne huld.

Nu hade tvänne vintrar gått sedan dess, och hon var sjutton år gammal, men så snart skeppen styrde kurs åt Sjöland, gick hon upp och satte sig i tornkammaren, och inbillade sig att hon såg en strimma af sitt hemlands kust. Bitterulf hade icke hållit sitt löfte — han var ofta hård emot henne. Om vintrarne måste hon tjäna honom som en trälinna, och då han blev vred eller hade druckit mycket mjöd, voro hans ord grymma och sårande. Därför var hon glad, då våren kom och hon fick sin frihet åter.

Det var endast mycket unga svenner och gamla, nästan obrukbara stridsmän, som Bitterulf lämnade kvar för att vakta slottet och tjäna Oda, då han for ut på härnad. Ödsligt och tyst blef det då på Tumaborg och drottningen vandrade ofta af och an i sin kryddgård försänkt i tankar. Bitterulfs gudar voro icke hennes, endast den mäktige Donar och den allvise Wodan, till hvilka hon brukade offra vårens förstlingar i Svantevits heliga lund, liknade Tor och Odin. På slottet fanns en man, Ulfred kallad, som var mycket gammal, och den där hade befälet öfver det hemmavarande folket; honom brukade hon samtala med. Han berättade, att han var norr ifrån, från ett land som hette Tiunda. Hans far, som

hade lefvat i tre mansåldrar, hade sagt honom att de härstammade från Ganglere. Innan asarne eröfrade landet, fanns där en annan gudatro, djup och hemlighetsfull. Och här och där, långt inne i Kolmorda- och Tivedaskogarne lefde ett folk, som ännu blotade åt den allestädes närvarande Kare, han som förde hälsningar från de hädangångne till de lefvande, som gaf varning om annalkande faror och som kunde i en blink uppröra hafvet för att rädda den förföljde undan faran. Och han berättade om den bleke Snaer, som härskade öfver jorden under vintern, och om Hlärs grymme broder, som ägde makt att förgöra hela världen, och om den fruktansvärde Jokol, som brukade visa sig för människorna och förgöra dem, som kommo honom när.

Oda blef helt dystert till sinnes då hon lyssnade till den gamle. Hon tyckte mycket bättre om Bitterulfs gudar, den milde Balder och den väna Fröja. Och hon tog sitt strängospel och sjöng ett wölsiskt kärlekskväde, som hennes broder lärt henne, då han en gång återkom från konung Her-nits hof i Hunaland. Hon ändrade nu orden till en lofsång åt Fröja.

Den sången sjöng hon för Bande riddare och han tryckte hennes hand och såg in i hennes ögon, under det att han berättade om hennes hemland. Då riddaren flyttade sig närmare henne, drog Oda sig undan; hon försökte se sträng och afvisande ut, men lyckades ej afskräcka honom. Hvad hon önskade sig Hjördisas stolta hållning och frimodiga skick. Då hon förde talet på Svearnes land, berättade riddaren, att där härskade en mäktig konung, som lade under sig många riken. Han hade en mycket klok och skön drottning, kallad Gunnlög, som kunde förutsäga kommande ting och tyda fåglalåt. Folket höll henne i stor vördnad och konungen tog råd af henne. Oda blef helt tankfull, då hon hörde att konungen tagit Gunnlög tillfångna, då han var på hemväg från kurerens land för två år sedan. Riddaren förtäljde om kämpabedrifter, sådana som Samson riddares och Thiderichs af Berns, och framsade kärlekskväden från Thüringen och Swaben. Han var en ståtlig man, den unge riddaren, med blixtrande ögon, mörkt hår och stackot skägg. Medan drottningen lyssnade till honom, undrade hon, hvad som kvarhöll henne här. Han sade sig komma från konung Östen i Niudung, densamme, hvarunder Bitterulf var skattskyldig, och han ämnade sig sedan söderut till Frisland.

En afton då de stodo nere vid stranden i månskenet och sågo ut öfver hafvet, upptäckte de tvänne skepp ej långt från stranden. Oda ville tillkalla Ulfred, men Bande höll henne tillbaka. De voro hans folk, som han väntat på. Och nu ville han säga henne ett och annat, som hon skulle begrunda. Bitterulf var grym och sträng, han hade röfvat henne från hennes hem, nu skulle hon få tillfälle att hämnas sina bröder. Bande höll henne kär: Han ville intaga Tumaborg och besätta det med sitt folk, och då Bitterulf återkom öfvervinna honom, hvilket skulle bli en lätt sak, då han icke anade oråd.

Oda drog sig hastigt undan riddaren. Väl hade hon i ensamma stunder rufvat på att hämnas sin och de sinas oförrätter, men nu då denne främmande man gaf henne tillfälle därtill, ryggade hon tillbaka. Hon visste så väl hvad Hjördisa skulle gjort

Juvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg 1

Ringar, Armband, Kedjor,
Broscher, Kedjearmband, Nålar,
Bref besvaras omgående.

Silfverarbeten,
Bordsilfver.

Modernast!
Solidast!
Billigast!

om hon haft sitt öde i sin hand. Veder-gällning var ju en af tillvarelsens lagar, och nu ägde hon att utföra denna af gudarne påbjudna rätt. Hon genomgick alla sinalidan-den från det Bitterulf ryckt henne från hen-nes döende broder, tills han lämnade henne vid sitt sista härnadståg. Hon behöfde endast ge befallning åt sitt folk att låta por-tarne i ringmuren stå öppna och slottet skulle inom kort vara intaget. Då Bitterulf återvände, skulle hon från tornluggen åse striden, se vikingen stupa eller draga bort för alltid. Och sedan? . . . Höll hon väl denne främmande man mera kär än Bitter-ulf? Hon såg på honom, där han stod spe-jande med vild, otålig blick utåt hafvet, och så mindes hon plötsligt, hur Bitterulf kunde bli vek och mild, då hon sjöng sina kärlekskväden för honom och berättade sa-gorna från sitt hemland. Han hade då kal-lat henne Fröjas syster, sin lilla främmande sångfågel. Men hon hade tillslutit sitt hjärta för honom, rufvat öfver sina lidanden och ständigt hållit i minnet hvart och ett af hans hårda ord, hvarje hans öfverilade hand-ling. Och nu skulle hon hämnas genom att förråda hans folk och öfverlämna hans förfäders borg i en fiendes hand. Var hon då en feg trälinna, eftersom denna rättvisa handling föreföll henne som ett förräderi?

»Skeppen uppnå ej land innan natten,» sade riddaren med en vredgad blick utåt hafvet.

»I morgon skall I få mitt svar,» och Oda återvände långsamt till slottet.

»Enfaldiga kvinna!» — riddaren skrattade för sig själf —, »som tror sig ha fångat Bande. — Borgen är min!» tänkte han segervisst. »Ett präktigt fäste. . . Det bästa läge på hela kusten. Härifrån kan jag fånga dem alla: krämare och hemvändande vikingar. Östen skall jag betala skatt, så kvittar det honom lika, om Bitterulf, sjökonungen, eller Bande, sjöröfvaren, sitter på Tuma. — Hej! sjötroll, låt vinden blåsa! Hitåt, mina skepp! I morgon vinna vi vår bästa seger.» Han kastade hufvudet tillbaka, såg ännu en gång utåt hafvet, där skeppen lågo stilla, och så gick han in, »för att ännu en gång kuttra med Oda.»

Men hon var mycket tystlåten i afton, den lilla drottningen. Hon bad honom icke om något kväde, och hon besvarade icke hans frågor om slottets förräder och om manskapets sinnelag. För att förströ henne började han berätta om den tid han hade varit väring hos östgöternas konung Okon. Som fred nyss var avslutad med de upproriske sarmaterna, hade den kungliga vakten mest användts till att afifva de irrlärlige. Bande hade en gång måst vara behjälphg med att fastspika en man vid ett träd. Mannen hade talat om sin gud, som vandrat på jorden och förkunnat en ny lära.

Då Bande ville beskrifva konungens hof och staden Salernis prakt, bad Oda honom i stället berätta om den nye guden. Det var icke mycket han visste. Läran hade kommit öster ifrån, från ett af kejsaren i Miklegårds lydländer. Mannen, som de dödat, hade kallats en galileer och hans sista ord hade varit: gören andra det I viljen andra skola göra eder! Konungen afvisade den nya läran, ty den var i strid mot allt hvad lag och gammalt bruk påbjöd. Det var en mild och försonlig lära. Bande hade hört en fångslad slaf uttala sådana ord som: Älsken hvarandra inbördes! — Efter-

trakten icke världsliga ägodelar! — Hämn-den tillhör Gud!

Riddaren böjde sig skrattande fram emot Oda, som lyssnade med återhållen ande-dräkt. — Det vore en omöjlig värld att lefva uti, om den läran skulle efterföljas, eller hur, fru Oda?»

»Tack, för hvad I berättat mig,» sade drottningen och reste sig upp för att gå.

Det var det första otydliga ekot af den mäktiga andliga rörelse, som inom ett par århundraden skulle eröfra världen, hvilket nu nådde upp till nordlanden. Och detta svaga eko uppfångades af en hårdt pröfvad och frestad kvinna, som för alltid skulle minnas hvad hon hört. Ofta satt hon och såg ut öfver hafvet, väntande på den, som skulle komma med budskapet om den nya läran: kärlekens, uppoffringens och försön-ningens lära

Då Bitterulf återkom fram på hösten, mottogs han af Ulfred, som berättade om den främmande riddarens besök. Ulfred hade misstrott honom från början, drott-ningen däremot hade han lyckats intaga. Men så en morgon då några främmande skepp lagt till vid stranden, hade drottning-en tillkallat allt folket, som fanns å slot-tet och sagt, att de hade att vänta ett an-fall af riddare Bande och hans folk. Tvänne män utskickades att uppbåda folk till slot-tets försvar. Under tiden måste man för-svara sig så godt man kunde. Vid mid-dagstiden sågs riddaren närma sig slottet, men då portarna förblefvo stängda, tillkal-lade han sitt folk och anfallet började. Drottningen bar fram vapen, intalade knek-tarne mod, förband de sårade och spejade efter sina utskickade. Mot aftonen lyckas det fienden att bryta sig in genom portarne. Ulfred och hans folk gjorde sitt bästa, men de unge voro för ofövägne och de gamla blefvo snart maktlöse. Då Bande redan ansåg sig som segrare och i sitt öf-vermod hänade drottningen, anlände folk från häradet till undsättning. Fienden, som var utmattad af den föregående striden, blef snart jagad på flykten.

Då Ulfred slutat sin berättelse, skyndade Bitterulf upp till slottet, där drottningen och allt folket väntade honom. Hans bistra ansikte ljusnade, då han fick se Oda, där hon stod blek och lugn framför de andra. Hon såg äldre och värdigare ut, än då han sist såg henne, tyckte han. Och hennes välkomsthälsning ljöd varmare än den an-nars brukade.

»I har visat mycket mod och mycken rådighet, då I försvarade vår borg — det skall I ha tack för,» sade han. Och Oda visste att det var det högsta beröm, han kunde gifva henne. »Det är underliga ting jag har att berätta om länderna därborta i västerhafvet,» sade han, då de suttu till-sammans i slottssalen, »men underligast är denna gudaläran, som man nu omfattar där.»

Odas ögon lyste af fröjd. Den kommer allt närmre! jublade det inom henne.

En liten upprättelse.

Nu får jag först redogöra för samman-hanget, nämligen att efterföljande ej egentligen rör *min* ställning, utan jag har lofvat en liten snäll flicka att föra hennes talan. Det är för resten min systerdotter och en rar, liten tös, som det är frågan om.

Häromdagen, när jag satt i min ensamhet, kom hon upp till mig, och jag såg med detsamma, att det var något, som var litet i olag. Nog af — sedan vi pratat en stund om diverse, utbrister hon plötsligt: »Hör nu moster, hvarför anse människor alltid, att flickor, som äro hemma, ej göra någon nytta, som är värd att tala om? Alltid, eller ofta åtminstone, när sysselsättningar för flickor komma på tal, så talar folk om de stackars flickor, som äro upptagna på vare sig en bank, kontor eller dylikt, och hur de behöfva eftermiddagarne till att sköta om sig och roa sig, och så kommer slutet: ja, inte kan man begära, att hon skall hjälpa till något hemma, som har varit upptagen hela förmiddagen (ofta blott mellan 10—3 å 4), hon skall väl hvila sig någon gång. Men, moster, aldrig tala de om att en flicka, som hjälper sin mor hemma, möjligen kunde behöfva en gifven riktigt ledig stund, utan att stjåla sig till den. Det är så olika när man ännu går i skolan; då är man fri som fågeln, när läxorna äro öfverlästa, men så slutar man skolan, och sedan knäpar man dagen ut och har ibland riktigt brådtom för att hinna med hvad man vill, och ändå tror aldrig någon, att man gör någon nytta. Visst har man det bra, när man får vara i ett godt föräldrahem, det nekar jag alls icke till, men se det är bara en sak jag tycker är så förarglig, nämligen den där åsikten! Ja, hon är ju hemma och har ingenting för sig just. När man har systrar och bröder, hvilka hafva sina ämbeten hvar på sitt håll, så se dessa ned på en sådan där flickstackare, som är utan anställning och hålla henne för att vara rysligt bort-skämd.

Jag vill nu bara taga ett exempel: jag sitter och sticker på en strumpa eller dylikt; så kommer en af systrarna och säger: hör du, du kan gärna komma med mig ut och se på en hatt i eftermiddag, ty om du sticker de där hvarfven eller ej gör väl detsamma, tillägger hon. Ja visst ja, nog hinner man bra litet på ett plagg, notabene när man till det skall använda idel små-stunder, men att ett hvarf då och då slut-ligen blifver en strumpa, det tänka de ej på, utan anse stickning och sömnad som idel tidsfördrif. Dock får man se, hvilka minner mina herrar bröder göra, då något saknas eller är i olag; då heter det: »hon, som går här hemma och har ingenting för sig, kan väl åtminstone se efter vår gar-derob en smula!» Tänk också, hvad en flicka, som är hemma, mången gång går och 'dåsar till', då däremot andra med anställning hålla uppe humöret genom kam-ratlif och genom promenaderna till och ifrån sina tjänsterum.

Nu hade min lilla systerdotter blifvit rik-tigt ifrig och varm af sina anföranden, så att jag i mitt sinne välsignade min gamla Fina, som kom in med litet kaffe för att läska oss. Efter att hafva inmundigat hvar sin kopp af den svalkande drycken, ville jag, ehuru jag till stor del gillade min vis à vis' åsikt, föra henne på gladare tankar om lifvet, så jag försökte med att anför-a: »Ja, men tänk på alla stackars flickor, som äro tvungna att ge sig bort och gå frun till handa, som det så vackert heter, tänk hvad de mången gång få utstå.»

Nu slog jag hufvudet på spiken. Nu var hon lika ifrig igen.

»Vet moster, jag undrar inte alls på, att flickor vilja ge sig bort, dels för att se sig

rekommenderas såsom de bästa och tillförlitligaste preparat för tändernas och munns renehållande. Säljas hos de flesta bok- och parfymerhandlande i riket samt i parti med hög rabatt hos Carl G. Leth, Drothingatan 44 Stockholm, samt hos tandläkare C. O. Koch, Linköping.

tandpasta Floriline,
 muntinktur Odontofyl
 och patent Tandborstar

Tandläkare C. O. Koch

om, få göra nya bekantskaper, få vara lite mera fria och lediga och, vet moster, oss emellan sagdt, mången gång för att möjligen kunna uppspara någon lämplig individ, passande till man. Hur skola vi arma stackare, som stanna kvar i boet, kunna få bekräftelse på att vi ändå duga till något och ej gå och lata oss dagen lång, som många så snällt tro.»

»Ja, kära barn, jag vet ingen annan råd, än att jag vänder mig till damernas egen tidning och talar om förhållandet, så att ni, om ock i ringa mån, få en liten upprättelse.»

Det var hon ofantligt nöjd med och tackade mig på det hjärtligaste för mitt deltagande; så trippade hon af med ett bra mycket gladare utseende än det, med hvilket hon kom.

Ja, kära läsarinna, tänk på flickan, och om ni möta henne borta någonstans och ni komma underfund med, att hon hjälper till hemma, säg för all del ej med en skakning på hufvudet: »Jaså, fröken är kvar hemma och njuter sin frihet,» utan, jag ber eder innerligt därom, säg i stället: »Jaså, det hör numer till det ovanliga, att en ung flicka trifs i sitt hem med alla dess bestyr och omsorger och inte ger sig bort eller tar någon anställning, som nu är så modernt för burgnare flickor, ofta till stort men för mindre bemedlade.»

Då skall ni få se, hur hon lyser upp af inre förnöjelse, att för en gång få höra en sådan åsikt — och här har ni min hand och ett hjärtligt tack för vänligheten på köpet.

Moster Johanna.

Velocipedåkande damer och moral.

Det berättas om Sarah Bernhardt, att hon nyligen uttalat sig på följande sätt angående kvinnans hjulridt:

»Jag är af den åsikten, att hjulryttarmanin är på väg att omskapa våra seder långt grundligare, än man i allmänhet antar. Alla dessa unga fruar, som med lidelsefull ifver hänge sig åt hjulporten, försumma till största delen det husliga och familjelifvet. Jag vet inte, om det fysiska intresset är starkt nog att tillåta oss helt och hållet förbise den moraliska sidan. Man säger visserligen: i en sund kropp en sund själ. Men regler kunna ha undantag. Och är det nu bevisadt, att hjulridten icke medför någon fara för muskler och nerver? — Men lämnom detta åsido; moralen måste stå framom allt. Det tyckes mig nämligen, att detta utelikt kan ha farliga och allvarsamma följder. Och hvad beträffar kostymen — finner ni inte många kvinnors entusiasm för den föga dekorativa manliga kostymen högst märklig, medan männen själva kanske äro föga stolta öfver denna dräkt?»

Då detta uttalande aftryckts i många tidningar, torde det väl förtjäna en något närmare belysning. Först må med skäl be-
tviflas, att hustrurnas och flickornas seder kunna omgestaltas genom velocipedåkandet, då däremot obetingadt måste medges, att hjulporten nu kan utövas äfven af kvinnor enbart på grund af den stora omhvalfning, som idéerna undergått i de senaste

årtiondena. Förväxlingen af orsak och verkan är något så vanligt, att det knappt förvånar, men måste dock städse på nytt afslöjas för att icke verka högst skadligt. Det fanns också en tid, då man ansåg det otillständigt, att kvinnor uppträdde i teaterroller. Den tiden måste unga män framställa de kvinnliga personerna i skåde-
spelen; men om fördenskull den sanna moralen skattades högre än nu, må lämnas osagdt.

Hvad så rör hjulridtens fördelar eller faror i hälsoväg, kan väl näppeligen ännu någon afgörande dom fällas. Rörelsen i fria luften kan icke vara skadlig; däremot är det mycket möjligt, att den ständiga krokbojda ställningen på kroppen icke verkar gynnsamt. Men detta vore väl en omständighet att i lika hög grad beakta för bägge könen, och dessutom kanske den på något sätt kan undanröjas. Märkligare än alla öfriga invändningar synas emellertid antydningarna om den skada, moralen och familjelifvet skulle åsamkas genom kvinnornas hjulridt. Kvinnornas forntida husliga lif betingades af deras arbete i hushållet, hvilket i ångans tidevarf allt mera inskränkts. Familjelifvet möjliggöres icke af kvinnorna ensamt, och just för att gagna sin familj måste nu många hustrur och döttrar söka sig förtjänst utom hemmet. En Sarah Bernhardt borde bättre än många andra veta detta.

Den härskande begreppsförvirringen är dock så stor, att ofta just yrkesarbeterskorna ej hålla för rof att beljuga och nedsvärta dem af deras medsystrar, som göra dem efter. Äfven dräktfrågan har allvarligare sidor än en ensidig bildning månne drömma sig. Om kvinnan upphörde att vara en mannens leksak, skulle det väl, för dräk-
tens vidkommande, hufvusakligen röra sig om *ändamålsenligheten*, då ju åsikterna om det sköna alltid bli bra skiljaktiga. Den gyllene måttan borde förvisso äfven här alltid fasthållas.

J. Engell-Günther.

Ur notisboken.

Kronprinsessan Victoria kommer att afresa från Stockholm nästkommande tisdag den 22 d:s, detta på grund däraf, att läkarne anse, det h. k. h. för sin hälsas skull nödvändigt måste vistas i ett blidare klimat under den hårdare årstiden. Kronprinsen har för afsikt att vara sin gemål följaktigt till Baden. Efter något uppehåll hos sina föräldrar i Karlsruhe fortsätter kronprinsessan resan söderut, ledsagad af uppvaktande damer af sin hofstat samt kammarherren greve Magnus Brahe.

Afiden kvinnlig missionär. Fröken Lina Amundson, medlem af skandinaviska alliansmissionen, afled i Kina den 5 juli i en ålder af endast 23 år.

Bikupan, den välbekanta försäljningslokalen för svenska fruntimmersarbeten, belägen i n:r 21 Klarabergsgatan härstädes, kunde den 13 dennes fira sitt 25-årsjubileum. Den öppnades nämligen samma dag för 25 år sedan för att tjäna som en förmedlingslänk mellan arbetsgifvare och arbetsökande kvinnor, hvilka ej ägde någon plats, där de kunde afyttra förfärdigade arbeten. Att Bikupan varit till nytta och verkat mycket godt framgår däraf, att omsättningssumman för de gångna 25 åren belöper sig till ej mindre än 614,579 kr. 40 öre, hvaraf 71,000 kr. influtit för beställningar under de sista 10 åren.

För att fira minnesdagen hade en af Bikupans första beskyddarinnor till sitt hem inbjudit alla dem, som på ett eller annat sätt bidragit till

Bikupans stiftande eller medverkat till ofvan anförda vackra resultat. Från styrelsen för Sällskapet till arbetsfittens befrämjande och sällskapets arbetskomité lämnades till vice ordföranden en utsökt vacker, af Bikupans arbeterskor förfärdigad minnesgåfva. Talhölls, skålardruckos, gratifikationer utdelades till de i försäljningslokalen anställda och stämningen var i hög grad sympatisk och animerad.

Kronprinsessan, som städse på det varmaste intresserat sig för Bikupans ändamål och utveckling, hade tillsändt de församlade sina hjärtliga lyckönskningar i anledning af den glada högtiden och dessutom låtit tillstålla Bikupans verkställande direktis ett vedermäle af sin sympati för Bikupans verksamhet.

Teater och musik.

Kungl. operan uppförde i onsdags f. v. för första gången Cherubinis sångopera »Vattendragaren», hvilken ej gifvits härstädes sedan år 1886. Den vackra och melodiosa operan med sin på samma gång enkla och nobla musik, af klassisk renhet och stillfullhet, erhöi ett särdeles godt utförande. Libretton är visserligen något långdragen, men dess innehåll betingar goda spelkrafter. Hr *Lundqvist* förtjänar och härvidlag att nämnas i främsta rummet. Hans Mikeli, vattendragaren, förlänades den rätta karaktären af oegennyttig trohjärtenhet och godmodig glädthet, färdig som han är att i trots af alla faror ständigt hjälpa alla, utan att tänka på sig själf. I vokalt hänseende förtjänar den populäre konstnären och loford. Världigt vid hans sida stodo fru *Östberg* (Constance) och hr *Strandberg* (Armand). Båda skötte sig i vokalt hänseende förträffligt. Hr *Lundmark* var likaledes denna afton vid god disposition och sjöng Antonios lilla parti känsligt och varmt. Bland de öfriga förtjänarna att omnämnas fröken *Karlsohn* samt hrr *Sellergren* och *Nygren*. Musiken, bland hvars många vackra nummer vi särskildt vilja nämna första aktens båda finaler, andra aktens soldatkörer, utförda med verklig kläm, Mikelis kupletter m. m. samt icke minst den praktfulla overtyren, tilltalade lifligt de ganska talrika åhörarna, hvilka ej sparade på bifallet. Sålunda inropades hr *Lundqvist* efter andra akten ej mindre än fyra gånger och fru *Östberg* erhöi en lagerkrans. Kapellmästaren *A. Hallén* anförde.

Som föreställningens slutnummer gafs en balett af Glasemann, kallad »Orientaliska bilder», med musik ur Rubinsteins opera »Ferramor». Det hela var vackert och intagande.

Humperdinks opera »Hans och Greta» har nu åter kommit upp på repertoaren, och torde denna repris komma att väcka allmän tillfredsställelse. Vi återkomma till densamma.

Abonnementsaftnar komma äfven under innevarande spelår att inrättas vid k. operan, dock under förutsättning att ett tillräckligt antal abonnenter antecknar sig före den 28 dennes. Abonnementet skulle i sådant fall omfatta 25 föreställningar med början någon af de första dagarne i november. Abonnent åtnjuter 10 å 20 proc. rabatt å de ordinarie biljettprisen samt har därjämte den förmånen att hafva sin plats gifven samt slippa erlägga förköpspris.

Första symfonikonsertern gifves i morgon lördag efter ett väl valdt program. En allmän önskan torde vara, att dessa symfonikonserter återkomma litet oftare än under förra spelåret.

K. Dramatiska teatern gaf i lördags för fullsatt salong sitt andra nya program för säsongen. Det inleddes med en liten elegant fransysk förpjas kallad »Fastighet till salu», i hvilken det egentligen var fru *Hoving*, som genom sitt spel förmodade fångsla publikens uppmärksamhet i någon nämnvärd grad.

Aftonens intresse knöt sig emellertid kring Jonas Lies treaktskomedi »Glada fruar». Det är andra gången som den friskaste och sundaste af alla norska författare försöker sig som dramaturg — utan att lyckas. »Glada fruar» afhandlar — *naturligtvis* höllo vi på att säga — ett äktenskap som blir olyckligt på grund af mannens otrohet och förf. låter oss skytma en hel rad af andra äktenskap i samma »större norska sjöstad», där handlingen tilldrager sig, hvilka äro olyckliga af samma skäl. Att motivet börjar blifva till leda utslitet finge väl så vara, om en enda ny synpunkt gäfves, ett nytt uppslag funnes. Men »Glada fruar» saknar just detta. Därtill är stycket dramatiskt omöjligt såsom saknande hvarje

spår af handling, af lif, af rörelse. Det är dessutom mycket dunkelt och oklart, med karaktärer som antingen blott äro utkast — såsom den märkvärdiga doktor Finne — eller misstecknade såsom den manliga hufvudpersonen, Karsten Hegge. Bäst har förf. lyckats med den kvinnliga hufvudpersonen, fru Hegge, om än hennes forcerade beslut i sista akten att följa de andra »glada fruarnas» exempel och dölja sin sorg i ett jäktande societetslif knappast är tillräckligt väl motiveradt i hennes föregående. Hela sista akten är också den mest misslyckade af de tre akterna. Det fanns ännu efter andra akten en möjlighet att få ut något verkligt af det hela, men förf. har ej kunnat det. — I fru Hegges roll firade fru *Sel'g-Lundberg* en ny triumf, genom ett mycket måttfullt spel och en förstående uppfattning. Äfven hr *Olsson*, som den felande äkta mannen, hade många goda pointer, men rådde icke med att skänka ljus i sista aktens kaos. Han var dessutom allt för osäker på rollens läxa. I sin biroll var fru *Sternvall* förträfflig.

Vasateatern. Det är numera sällan man här får tillfälle öfvervara en i alla afseenden så intressant och framgångsrik premiär, som den på Vasateatern i måndags, då den engelske författaren Artur Pineros 4-akts-skådespel »Tanqueray's andra hustru» uppfördes. Stycket hör, om ej till de allra bästa, dock till dem, som betydligt höja sig öfver mängden af sceniska alster. — Tanqueray (hr Svennberg) öfverraskar plötsligt sina vänner med att gifva sig med en viss miss Paula (fru Julia Håkansson), känd i London för sina många galanta äfventyr. Han älskar henne passioneradt och hon å sin sida hyser en uppriktigt åstundad att bryta med det förlutna. De nygifva draga sig tillbaka till Tanqueray's landt gods. Här börjar emellertid Paula finna det tråkigt, negligerade som de äro af familjerna i grannskapet. Och än värre blir det, då Tanqueray's dotter i första gifvet, den nu 20-åriga Ellen (fröken Gottschalk), från klostret, där hon uppfostrats, plötsligt återkommer hem och vill stanna hos fadern. Ellen hyser en instinktlik motvilja mot Paula, och denna å sin sida önskar intet högre än att vinna Ellens kärlek och tillgifvenhet. Då hon finner alla sina bemödanden härom förgäfvade, upplågar en häftig svartsjuka mot Ellen, som fadern vinner allt mera kär. Och nu förekomma de häftigaste utbrott från Paulas sida, än mot Tanqueray, än mot Ellen, utbrott, växlande mellan förebråelser, hängifvenhet, svartsjuka och den djupaste förtviflan. Emellertid har Ellen företagit en resa till Paris med en mrs Cortelyon (fröken Rustan), en väninna till hennes afidna mor, och under denna resa förälskar hon sig i en kapten Ardale (hr de Wahl), hvilken hon vid sin återkomst har med sig för att presentera honom för fadern och Paula. Det befinnes nu, att denne Ardale varit en af Paulas älskare. Denna upptäckt tillspetsar naturligtvis situationen och framkallar de svåraste konflikter, som ändas därmed, att Paula själf gör slut på sin outhärdliga tillvaro.

Samspelet är som vanligt vid Ranftska sällskapet förträffligt, och utförandet af de skilda rollerna mycket godt, ja på en hand rent af måsterligt. Fru *Håkansson's* Paula är en scenisk prestation af så hög rang, att man får gå mycket långt för att finna något därmed jämförligt. Det är verkligt stor konst, man här bjudes på. Hvar enda detalj är väl genomtänkt, tonfall, minspel och rörelser uttrycksfulla och belysande för karaktären. Hela framställningen är med ett ord måsterlig. Också följde den fulltaliga och distingerade publiken densamma med det mest spända intresse och gaf vid hvarje akts slut sin belåtenhet tillkänna med de mest entusiastiska applåder, hvilka efter den sista akten togo form af verkliga ovationer. Värddigt vid fru H:s sida stod hr *Svennberg* med sin alltigenom måttfulla framställning af den ädle Tanqueray. Fröken *Gottschalk* gaf en särdeles tilltalande bild af den unga Ellen och skötte sig mycket förtjänstfullt i de sista akternas upprörda scener. Bland öfriga medspelade må särskildt nämnas hr *Eliason* som styckets räsonnör samt hr *Byström* som den rucklande baronetten och fröken *Borgström* som dennes fru, en väninna till Paula under hennes »lättare» tid. Fröken *Rustan* föreföll väl ungdomlig som mrs Cortelyon och hr *de Wahl* hade i kapten Ardale fått en roll, som ej alls lämpar sig för hans naturell. — Uppsättningen var synnerligen vårdad med nya dekorationer af Grabow. Att det nya stycket kommer att varda en kassapjä för direktör Albert Ranft, kan ej slå fel.

Första kammarmusikoaren under innevarande säsong gaf Aulinska kvartetten i tisdags i Veten-

skapsakademiens hörsal. Programmet upptog stråkkvartett n:r 3, d-moll, af Cherubini, piano-kvartett, a-dur, af Brahms samt Smetanas stråkkvartett i e-moll, kallad »Aus meinem Leben». Särskildt väckte de båda förstnämnda kompositionerna lifligt intresse. Utförandet var på det hela taget godt och belönades flerstades med bifall af den talrika publiken.

Marguerite.

Skiss för Idun
af
Ada Allen.

(Forts.)

På aftonen gick han in i det till likrum anordnade kabinetet för att ännu en gång se sin faders älskade ansikte. Det var ej mycket förändradt. Därför hvilade samma godmodiga leende som förr, men, o, så kall, så liflös han var! Heta tårar runno ned för Rikards kinder, han måste en gång gifva luft åt alla känslor, som stormat inom hans bröst denna sista vecka, sedan allt blifvit så förändradt för honom.

Dörren öppnades sakt och en ung kvinna inträdde i rummet. Då hon blef varse Rikard, ämnade hon draga sig tillbaka, men han gick henne till mötes. Hon hade vuxit upp från barn till kvinna, hon var ej vacker, men det låg mycket kvinnligt behag öfver hela hennes väsen, och de djupblå ögonen blickade tillitsfullt in i hans.

»Välkommen hem, Rikard,» sade hon sakta, »moster och jag hafva mycket längtat efter dig.»

»Tack, Elsa, för allt det du varit för mamma denna sorgliga tid.»

»Åh, det var ju ingenting. Så plötsligt allt förändrades — den käre morbror, som var så kry och ungdomlig.» De stodo nu båda vid kistan.

»Ja, Elsa, och hur skall nu allt blifva? Jag känner mig så oerfaren att taga itu med allt.»

»Men det är väl att morbror lämnat allt i den bästa ordning. Underligt att säga, invigde han mig i en hel del affärsförhållanden under den sista tiden, innan han blef sjuk. Det var, som hade han haft en aning om sin död. Men han ville aldrig oroa moster därmed. Han sade flere gånger till mig, att ifall något skulle hända honom, innan du kom hem, så skulle jag hafva reda på det.»

»Och förstär du verkligen sådant, Elsa?»

»Åhja! Morbror hade nog besvär att förklara det, men jag tror, att jag skall kunna göra dig reda för det hela. Han litade aldrig riktigt på sina biträden och önskade ofta, att du snart skulle komma hem.»

»Men hvarför förkortade han ej då min vistelse i Paris?»

»Jag vet ej. Jag föreslog honom det, men han kunde ej besluta sig därför.»

* * *

Begrafningen hade försiggått, och på aftonen sutto Rikard och hans moder tillsammans, sedan släktingar och vänner aflägsnat sig.

»Säg mig nu, Rikard, huru tycker du om Elsa?»

»Hon är mycket älsklig, så kvinnlig och behaglig, och har ett märkvärdigt affärshufvud.»

»Det gläder mig, att du tycker om henne. Du vet, Rikard, huru gärna jag vill, att hon skall bli din hustru. Det var ock din faders önskan.»

»Mamma,» sade Rikard, »tala icke härom. Jag vet, att detta är eder önskan, och Gud vet, huru gärna jag i allt ville göra eder till viljes. Lämna mig tid. Lofva mig att icke tala härom på ett år. Vi få se, huru allt då gestaltar sig.»

»Min aning har väl då gått i fullbord — du är fästad vid Marguerite?»

»Mig själf ovetande har hon blifvit mig mycket kär,» svarade Rikard långsamt. »För din skull, mamma, behärskade jag mig dock vid afskedet, och hon vet ej, att jag älskar henne. Jag skall försöka glömma henne, men det vore ju orätt af mig att söka vinna Elsa, om jag ej kan gifva henne min fulla kärlek.»

»Ja, Rikard, det kan du ej. Tack för ditt förtroende. Vi få nu lämna saken. Jag lofvar dig att ej tala mer därom.»

Nära två år hade förgått. Elsa och Rikard hade under denna tid varit mycket tillsammans, och ett förtroligt, syskonligt förhållande hade utvecklats sig mellan dem, men ju mer Rikard lärde känna henne, dess vissare blef det för honom,

att hon aldrig skulle kunna fylla den plats, Marguerite intagit i hans hjärta. Tvänne gånger under denna tid hade han fått underrättelser från Paris. Först, några månader efter hans hemkomst, att bankiren fått inställa sina betalningar i följd af den stora kraschen i London, sedan (endast några veckor efter de förutnämnda underrättelserna) kom underrättelsen, att bankiren efter en tids sjukdom afidit. Rikard tillskref då Marguerite några deltagande rader, och sedan hade han intet hört. Mången natt låg han vaken och tänkte på, hur Marguerite hade det. Och mer än en gång ämnade han resa ut och söka upp henne för att bjuda henne hem och stöd. Men modern höll honom alltid tillbaka. Nu måste han likväl för affärerna göra en resa till Paris, och han påskyndade resan så mycket som möjligt. Hans moder hade beslutat att resa med. Många af deras anförvanter och vänner hade infunnit sig vid stationen för att taga afsked af dem. Bland dem var också Elsa. Hon såg mycket glad och liflig ut.

»Moster skall få höra en nyhet,» sade hon glad. »Äfven jag skall ut och resa. Min bror och jag hafva i dag fått bref från Norrland med bjudning till major L's öfver sommaren, och resan är beslutad.»

»Det gläder mig, Elsa. Kanske är du redan borta, då vi återkomma?»

»Tiden är ej bestämd, men vi gifva oss nog af, så snart vi hinna blifva färdiga.»

* * *

Tåget ilade snabbt framåt. Rikard och hans moder voro ensamma i kupén.

»Det är nu tid att upptaga det ämne, mamma berörde för ett år sedan — Elsas och min förening,» sade Rikard. »Är det ännu mammas tanke, att denna bör realiseras?»

Fru Drake teg en stund.

»Vi få nog lämna saken att ledas af bättre händer än våra, Rikard. Och det förefaller mig, som vore Elsa ej häller djupare fästad vid dig?»

»Gud vare tack, jag är viss att hon ej är det. I går talade vi allvarligt med hvarandra, jag sade henne helt uppriktigt, att jag var fästad vid Marguerite —»

»Rikard, hur kunde du?»

»Var ej detta rätt? Jag har försökt att glömma Marguerite, men hon har i stället blifvit mig allt kärare. Elsa och jag hafva varit som ett par goda kamrater, vi hålla af hvarandra, men ej med den djupa kärlek som är så viktig, om man skall genomleva ett helt lif med hvarandra. Ej är det väl mammas mening att fasthålla den gamla planen? Den måste offras. Hvarken Elsa eller jag skulle blifva lyckliga.»

»Hvad svarade Elsa?»

»Hon svarade, att hon från min hemkomst känt, att hon och jag ej skulle passa för hvarandra. Åh, mamma, jag är utsägligt lycklig att vara fri och att nu vara på väg till Marguerite —»

»Du skall tycka om henne, mamma,» fortsatte han efter en stund, under hvilken fru D. suttit tyst och fundersam, »hon är den älskligaste varsel du någonsin skadat.»

»Må Gud göra vår väg lyckosam!» sade fru D. sakta, »och må Elsa blifva lycklig, äfven hon, ty hon förtjänar det i sanning.»

* * *

Hur lycklig Rikard kände sig, då han ånyo befann sig i Paris, och hur han längtade att blifva ledig för att söka upp Marguerite. Först måste han dock ordna för sin mor. Men på aftonen efter deras ankomst ilade han den välkända boulevarden framåt, och snart stod han vid det hus, där han tillbragt så många oförgätliga stunder. Ett nytt namn stod nu i stora bokstäver, där bankirens namn förut ståt, detta var han beredd på, men han kände det ändock svårt. Han ilade med snabba steg uppför trapporna och ringde. Allt såg sig så olikt ut. En bäfvan att Marguerite ej längre fanns i detta hem bemäktigade sig honom. En betjänt öppnade.

»Bor mademoiselle de Chevret här?»

»Nej!»

»Dottern till bankiren, som för ett par år sedan ägde detta hus?»

»Jag vet intet om henne. Huset blef såldt efter hans död, det har jag hört, men intet vidare.»

»Hvem skall jag vända mig till för att få hennes adress?»

»Var god stig in, så skall jag höra efter.»

Försändes öfver
många sorter. Försändes öfver
hela riket. Begär priskurant!

SPISBRÖD,

C. W. SCHUMACHER
Kgl. hofleverantör. — 17 Norrlandsgatan 17, Stockholm.

Försök!

fullt jämförliga med de engelska, fås
hos de flesta specialhand-
lare i hufvudstaden.

CAKES

Extra fin Marsala

(Qualité Inghilterra) härstädes lagrad sedan 1891. Vid undersökning af härv. handelskemist befunnen enl. analys fullgod. Pris kr. 1:25 pr butelj. Finnes endast hos

K. A. Nydahl & C:o
Stockholm, 2 Stureplan.
Riks- och Allm. telefon.

Betjänten kom igen efter en stund.
»Mademoiselle de Chevret lämnade efter faderns död Paris.»

Rikard stirrade på den talande. Det var som en isig vind hade blåst fram där han stod. Kom han för sent? Skulle han icke finna Marguerite?

Under dagar och nätter hade han tänkt på detta ögonblick då han skulle återkomma till hennes hem för att sedan aldrig mer skiljas från henne, och nu var denna stund inne, men han var lika aflägsen från målet. Men den hand, »som styrer folkens öden,» styrde också hans, men vi veta det ju af erfarenhet: Guds vägar och planer äro icke öfverensstämmande med våra.

Så olika allt tedde sig för Rikard, då han åter kom ut på gatan, och själf var han ej alldeles densamme. Han gick med långsamma steg framåt — utan att veta eller tänka på hvart han gick. Hvar skulle han få någon underrättelse om Marguerite? Detta var hans enda tanke. Marguerite hade haft en väninna, madame Chardot, i hvars hem äfven Rikard brukat umgås. Han beslöt att söka upp henne. Tanken att här få ledning upplifvade honom åter. Snart stod han vid den nämnda damens bostad, men där fick han den underrättelsen, att monsieur och madame Chardot rest till landet.

Så förgingo några dagar. Rikard försökte att ägna sig åt sitt arbete, men det var honom nästan omöjligt. Han hade för öfrigt gjort alla de förfrågningar han kunde, men allt var förgäfvat.

Vid hemkomsten till hotellet denna afton fann han sin moder mycket sjuk, och under natten tilltog plågorna på ett öroande sätt. Han vakade öfver henne hela natten, och mot morgonen skickade han efter en läkare. Denne kom och gaf en del ordinationer

»Jag hoppas,» sade han till Rikard, »att det icke är något farligt, men i alla händelser måste Ni taga en sjuksköterska, ty er moder behöver omsorgsfull skötsel. Jag skall telefonera efter en sköterska, när jag kommer hem — och själf återkommer jag i afton.»

Sedan läkaren gått, föll fru Drake i sömn, och Rikard gick, sedan han tillsagt en af upppasserskorna på hotellet att stanna hos den sjuka, för att göra toalett och få sig litet att äta.

En timme hade förgått, då han åter inträdde i sjukrummet. Modern låg vaken och till hans förvåning alldeles ensam. Hon räckte honom handen med ett matt leende.

»Hur är det, älskade mamma?»
»Jo tack, jag är ej sämre.»

»Men hvar är uppapperskan?»
»Hon gick när sköterskan kom. Du kan ej tro en så älsklig syster man skickat mig.»

»Det var godt, men hvar är hon?»
»Hon skulle gå och hämta något; men hon kommer nog snart, och då vill jag vara ensam med henne.»

»Jag går in i mitt rum för att skriva. Skicka systemen efter mig, när du blir färdig, lilla mamma.» Han kysste henne ömt och gick in i det angränsande rummet.

Moderns sjukdom hade under de senaste timmarne helt upptagit hans sinne, men nu återkom tanken på Marguerite med ökad styrka. Han kunde ej skriva, utan vandrade af och an. Hvad skulle han göra för att återfinna henne? Var det möjligt, att han för alltid skulle vara skild från henne? Han hade stannat vid fönstret och stod och såg ut med ryggen vänd åt dörren till moderns sofrum.

Ljudlöst öppnades dörren och lika ljudlöst steg sjuksköterskan öfver tröskeln. Det var en lång, ståtlig gestalt med strålände mörka ögon, och med ett uttryck af frid och stillhet öfver det bleka ansiktet.

»Monsieur, madame väntar eder!»
Vid ljudet af denna lugna, klara röst vände Rikard sig hastigt om. Drömde han väl, var det ej Marguerite, hans egen, älskade Marguerite, som stod framför honom i sjuksköterskans dräkt?

En mörk rodnad spred sig öfver sjuksköterskans bleka ansikte; igenkännandet var ömsesidigt.

»Är det verkligen ni, mademoiselle de Cheoret,» sade Rikard med glädjestrålände ögon och gick henne till mötes.

»Nej, det är syster Marguerite,» svarade hon med denna enkla otvungenhet, som var henne så egen, »mademoiselle de Chevret finns ej mer. Men kom nu till er moder, hon väntar.» Hon hade redan lämnat rummet.

Rikard var mycket upprörd. Marguerite hade kommit i hans väg! Marguerite värdade hans moder! Marguerite lefde under samma tak som han i detta hus! Underliga vägar! Underliga vägar!

Han kunde ej genast gå in till modern. Hon borde ej få en aning om hvad som händt. Sinneslugn framför allt, hade doktorn sagt.

Då han efter en kort stund inträdde i rummet, var modern allena. Kanske var allt en dröm?

»Sitt ned bredvid mig en stund, Rikard,» sade den sjuka, »du behöver ej ännu gå ut i dina affärer, och det är bäst passa på, medan jag ännu är så stark, att jag kan tala.»

»Säg icke så, moder,» bad Rikard ömt och tog hennes hand i sina. »Med Guds hjälp skall du blifva frisk och återvända med mig till Sverige.»

»Jag tyckte först det vara svårt, om jag skulle dö här, men nu har jag lagt min vilja i Guds. Jag har nu endast en jordisk önskan, och det är att se dig lycklig. Jag är mycket ledsen att alla dina spaningar efter Marguerite äro förgäfvade.»

»Oroa dig ej för detta, kära mamma. I dag har jag fått veta, att hon finns i Paris, och jag tror säkert, att jag skall finna henne. Kanske kan jag snart nog föra henne till dig.»

»Men Rikard, är du viss att din kärlek är besvarad?»

»Nej, icke viss, men jag har dock skäl att tro det.»

Den sjuka låg tyst en stund med slutna ögon.
»Hvar är sköterskan, mamma?»

(Forts.)

Innehållsförteckning.

Mathilda Malling, född Kruse. (Med porträtt). — Eva; poem af *Lotten von Kræmer*. — Vintern i barnkamraren; af *Y.* — Drottning Oda; för Idun af *Ina Stockenström*. — En liten upprättelse; af *Moster Johanna*. — Veocij-dåkande damer och moral; af *J. Engell-Günther*. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Marguerite; skiss för Idun af *Ada Allen*. (Forts.). — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Charad.

Mitt första kan rätt ofta vålla,
Att mångt skepp får gå i kvaf,
Men lättare vi den erhålla
På landet dock än uppå haf.

Mitt andra är af fager skara,
Den som vi älska allra mest,
Och ofta se vi henne vara
I mångt hem en högtidsgäst.

Mitt hela vill du gärna rövva,
Och därför det ett vapen har,
Och hvilket det ej plågar töfva
Att nyttja till sitt själf försvar.

J. S.

Anagramgåta.

I Sveriges rike en socken det finns,
Som ligger nänstansi en nordlig pro
vins

Och heter mitt första. Där bor visst
ännu
En gumma, som förr ägde tallrikar
sju,

Men alla de voro mitt andra, så att
Hon knappt kunde bjuda på soppa
en katt.

En dylik belägenhet skulle vi med
Ha kallat mitt tredje, och gumman
blef vred

Att aldrig få bjuda sin grannfru ett
mål,
Såvida det ej skulle ske i en skål.

Dock, gumman var fattig. En skatt hon
dock har,
Och uti sitt trångmål beslutsamt hon
tar

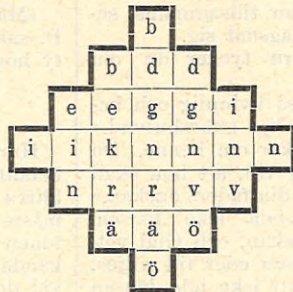
Mitt fjärde från spiken och går så
med lust
Till närmsta affärsman att pröfva en
dust.

Med honom hon gör nu mitt femte,
och glad
Hon dukar sitt bord men en prun-
kande rad

Af tallrikar nya, och nöjd i sitt sinn',
Hon bjuder sitt grannfolk på gästning
ditin.

S. L.

Diamantgåta.

1) Bokstaf, 2) behöfs för att vinna
en krona, 3) vill jag ej blifva, 4) vill
jag ej dricka, 5) ett slags strid, 6)
pronomen, 7) bokstaf.

Kalla K.

Geografisk förvandlings-
gåta.

Begynnelsebokstäfverna bilda ett
kändt ordspråk.

1) Sök fred = stad i Sverige.
2) knip gö = stad i Sverige.
3) bud gnor le = stad i Tyskland.
4) bagge dum r = stad i Tyskland.
5) e kurs dans = stad i Sverige.

- 6) salt drak = stad i Sverige.
7) galen kar = stad i Ryssland.
8) agri = stad i Ryssland.
9) ni gek pön = stad i Sverige.
10) gar delb = stad i Turkiet.
11) trol te o = stad i Italien.
12) god nast til = stad i Tyskland.
13) of alb rest = stad i Sverige.
14) rig bov = stad i Finland.
15) rif sej do = fjord i Danmark.
16) nu o da = flod i Europa.
17) kra böd = stad i Norge.
18) din sal = ö tillhörande Danmark.
19) koks wan = stad i Danmark.
20) halm lo = stad i Sverige.
21) ränat = flod i Sverige.
22) trams stöd = stad i Sverige.
23) rat so = stad i Sverige.

Ester S-n.

Tankeöfning.

1			5			3
	3		2		6	5
		4			7	
	3		2		6	5
1				5		3

Genom att ifylla alla rutorna med
bokstäfver upprepas nio gånger titeln
på en vetenskaplig lärobok.

Finsk tös.

Sifferlogogryf.

- 4 5: För gamen.
7 1: För champagnen.
3 7 8: I pantomen.
3 4 8: På hästen.
1 6 2: I luften.
5 2 8: För sägen.
1 4 6: Ett ting.
4 5 6: Ett trädslag.
6 4 3: På tuppen.

- 6 2 1 5: Med läpparna.
3 2 1 6: För döende.
1 6 4 3: För den brottslige.
5 3 7 8 6: På scenen.
1 2 3 4 5 6 7 8: För husmodern.

Pirfoel.

Bokstafsgåta.

Tag 9 a, 1 b, 2 d, 3 e, 2 f, 2 g,
1 h, 2 i, 1 k, 4 l, 4 m, 5 n, 2 o, 1
p, 6 r, 1 s, 2 t, 3 u, 1 v. Begyn-
nelsebokstäfverna bilda namnet på
en maträtt, slutbokstäfverna främ-
mande namn på gudstjänstordning.

1) Ett stort djur, 2) sammansatt
kvinnonamn, 3) lju-bärande, 4) en
kvinnotitel, 5) frukt i plur., 6) stad
i Danmark, 7) en sjukdom, 8) hamn-
plats i Stockholms skärgård.

Maj.

Lösningar.

Logogryfen: Kaffeconselj; sela, kjol, Leja,
lejon, lo, Jon, konklaf, Loka, sko, klo,
lof, kolf, Alfons, alk, Saone, oka, falsk,
kon, ok, alf, fe, Loke, fan, as, Lejf, aloe,
Lena, saf, kalkon, Als, lans, flake, kalk,
Kola, flank, snok, sele, kal, ask, Fejan, skaf,
Jena, os, lake, skena.

Charaden: De Laval.

Ifyllningsgåtan: Blåsippa — Lagerberg;
1) Libanon, 2) asklock, 3) grästen, 4) este-
tik, 5) risgryn, 6) baptism, 7) ekplank, 8)
Ragunda, 9) Gamleby.

Proköpen: Vreden, reden, eden, den, en.

Aritmogryfen: Jekaterinenburg; Nerike,
granit, Karin, tiger, tunga, Bern, Jena,
eka.

PICOTS TVÄTTPULVER »Lessive Phenix»
Öfverträffar alla andra tvättmedel!

Klorfritt!
Praktiskt!
Billigt!
25 guldmedaljer

Saljes i $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ och $\frac{1}{8}$ kilo-paket med beskrifning å hvarje paket.
Representant för Sverige: Carl R. Matton, Stockholm
Talrika ombud i landsorten.